

Huvudman

Helsingborgs kommun
kontaktcenter@helsingborg.se

Ärendet

Tillsyn av grundskolan Anneroskolan i Helsingborgs kommun; nu fråga om uppföljning av beslut den 20 mars 2023.

Beslutet i korthet

Skolinspektionen konstaterade i beslut den 20 mars 2023 att det fanns allvarliga och omfattande brister som rör undervisningen på Anneroskolan. Eleverna gavs inte den garanterade undervisningstiden i flera ämnen, alla elever hade inte tillgång till fungerande datorer och digitala läromedel och kunde därmed inte utföra alla de arbetsuppgifter som undervisningen omfattade och alla elever gavs inte heller möjlighet att fullfölja det språkval de gjort på skolan. Skolinspektionen konstaterade även att det fanns brister i arbetet med bedömning och betygssättning eftersom lärare i årskurserna 4-9 inte kunde göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet, då de i vissa ämnen saknades underlag avseende vad eleverna hade gjort för tidigare lärorelse. Skolinspektionen bedömde vidare i detta beslut att det fanns allvarliga och omfattande brister i arbetet med extra anpassningar och särskilt stöd vid skolenheten som medförde att elever inte gavs de extra anpassningar eller det särskilda stöd som de hade rätt till. Skolinspektionen bedömde även att elever i behov av studiehandledning på modersmålet inte gavs sådant stöd utifrån identifierade behov samt att det fanns brister i arbetet med mottagande av nyanlända elever. Skolinspektionen konstaterade även att det fanns allvarliga och omfattande brister i arbetet med trygghet och i arbetet för att motverka kränkande behandling. Detta då det bland annat inte bedrevs något förebyggande arbete för att skapa trygghet eller för att motverka kränkande behandling utifrån de behov som fanns på skolan och då det framkom att personal inte alltid agerade och anmälde till rektorn då en elev kunde ha blivit utsatt för kränkande behandling. Skolinspektionen konstaterade att bristerna var av sådan art att de allvarligt försvårade förutsättningarna för

eleverna att nå målen för utbildningen. Skolinspektionen beslutade därför att förelägga Helsingborgs kommun vid vite om 1 000 000 kronor att senast den 1 september 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa de brister som konstaterades i beslutet.

Skolinspektionen har nu genomfört en uppföljning av de brister som konstaterades i beslutet den 20 mars 2023. Skolinspektionen bedömer att huvudmannen har vidtagit tillräckliga åtgärder för att avhjälpa samtliga brister, utom bristen som avser det åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och för att motverka kränkande behandling. Av Skolinspektionens utredning framkommer att det fortfarande förekommer att lärare på högstadiet inte alltid agerar och inte heller alltid anmäler till rektorn då en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling.

Frågan om utdömande av vitesbeloppet i Skolinspektionens beslut den 20 mars 2023 kommer att behandlas separat.

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Helsingborgs kommun att senast **fredag den 22 mars 2024** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande det åtgärdande arbetet för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Helsingborgs stad inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart enligt 26 kap. 10 § tredje stycket skollagen. Beslutet om föreläggande får enligt 28 kap. 2 och 18 §§ skollagen inte överklagas.

Helsingborgs kommun ska vidta följande åtgärder

Åtgärdande arbetet för att motverka kränkande behandling

1. Se till att alla lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten anmäler detta till rektorn. Detta innebär även att all personal ska motverka kränkande behandling av elever genom att agera om en elev utsätts för kränkande behandling. (5 kap. 6 § och 6 kap. 5 och 10 §§ skollagen)

Områden utan konstaterade brister

Skolinspektionen avslutar ärendet i de delar det avser garanterad undervisningstid, språkval, undervisning och bedömning, extra anpassningar och särskilt stöd, mottagande och undervisning av nyanlända elever, studiehandledning på modersmålet, förebyggande arbetet för att skapa trygghet och motverka

kränkande behandling, arbete för att skapa studiero, frånvarorapportering samt tillgång till datorer.

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.lund@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 156, 221 00 Lund. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (dnr 2022:6894) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har hösten 2022 genomfört en tillsyn av Anneroskolan i Helsingborgs kommun. Tillsynen har omfattat bestämmelser gällande undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, mottagande och undervisning av nyanlända elever, trygghet och åtgärder mot kränkande behandling, studiero, frånvaro samt tillgång till datorer.

Skolinspektionen har den 20 mars 2023 beslutat att förelägga Helsingborgs kommun att vid vite om 1 000 000 kr senast den 1 september 2023 vidta åtgärder för att avhjälpa brister rörande undervisning och lärande, extra anpassningar och särskilt stöd, mottagande och undervisning av nyanlända elever, trygghet, studiero och åtgärder mot kränkande behandling, bedömning och betygsättning, frånvarorapportering samt tillgång till datorer.

Helsingborgs kommun har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av föreläggandet och anmärkningen.

Skolinspektionen har därefter genomfört ett uppföljningsbesök på skolan bestående av intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan, biträdande rektorer och rektorn samt lektionsobservationer. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bl.a. åtgärdsprogram. Skolinspektionen har den 25 september 2023 även haft intervju/samtal med representanter för huvudmannen. Huvudmannen har den 20 oktober 2023 yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet. Den 25 oktober 2023 har Helsingborgs kommun även inkommit med ett kompletterande yttrande efter begäran från Skolinspektionen.

Skolinspektionen har i nu aktuellt ärende tagit ställning till om Helsingborgs kommun har följt föreläggandet och om påtalade brister har avhjälpats. Skolinspektionen har i samband med uppföljningen även utrett om Helsingborgs kommun följer bestämmelserna avseende det förebyggande arbetet för att skapa studiero.

Frågan om utdömande av vitesbeloppet i Skolinspektionens beslut den 20 mars 2023 kommer att behandlas separat.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen). Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Åtgärdande arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i skolans åtgärdande arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visade att personal på Anneroskolan inte alltid agerade och anmälde till rektorn då en elev kunde ha blivit utsatt för kränkande behandling.

I huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder den 31 augusti 2023 framgår bland annat följande. Sedan tillsynen har huvudmannen infört ett nytt digitalt system i arbetet mot kränkande behandling. Huvudmannens förhoppning och strävan är att systemet dels ska underlätta skolans arbete med att anmäla, utreda och vidta eventuella åtgärder för det fall kränkande behandling konstaterats, dels att dokumentationen i systemet kommer bidra till utökade möjligheter för respektive skola och huvudmannen i stort att arbeta främjande och förebyggande inom området. Samtliga ur personalen har i januari och juni 2023 genomgått en utbildning i det nya digitala systemet. Den 25 september 2023 kommer ytterligare en utbildning att genomföras om det digitala systemet samt hur personal ska hantera och agera vid kännedom om att en elev upplevt sig utsatt. I maj 2023 hölls också en utbildning av huvudmannens förvaltningsjurist om hur skolans personal ska agera när de får kännedom om att elever upplevt sig utsatta för kränkande behandling. Skolan har sett en ökad rapportering av händelser till rektorn och huvudmannen.

Uppföljningsbesök

Lärare i alla stadier uppger att de känner till det nya systemet som införts för att anmäla kränkande behandling och att de haft genomgång i hur de ska använda det. De uppger att det är tydligt vem och vad som ska anmälas. Lärarna uppger att det är den personen som är på plats när det inträffar en kränkning eller som först får

kännedom om en kränkning som gör en anmälan. Mentorerna får också en översikt över de kränkningar som inträffar i klassen då mentorn alltid får en notis om någon elev i deras klass är inblandad i en kränkningsanmälan.

Majoriteten av eleverna på låg- och mellanstadiet uppger i intervju med Skolinspektionen att de känner sig trygga på skolan, att det sker färre bråk och verbala kränkningar på skolan nu än vid Skolinspektionens förra besök samt att de pratar med sina lärare om hur de trivs och om hur de ska vara mot varandra. Elever på mellanstadiet uppger att personal agerar när det inträffar kränkningar genom att säga till, ibland ta ut elever och prata med dem utanför klassrummet om det inträffar på lektionstid och ibland även ringa till elevernas vårdnadshavare. Några elever på mellanstadiet berättar dock att alla vuxna fortfarande inte alltid ingriper när det inträffar en kränkning mellan elever. Elev på mellanstadiet berättar också att det fortsatt är så att man blir kallad "golare" om man säger till en lärare när något inträffat, men uppger att man säger till lärare ändå. Lärarna på låg- och mellanstadiet delar bilden som eleverna ger kring att tryggheten förbättrats och berättar att när de pratar med eleverna så känner de av att eleverna upplever att det är mer lugnt och tryggt. Lärarna på lågstadiet håller inte med om att inte all personal ingriper vid kränkningar och säger att det inte är så att någon lärare bara går förbi utan att agera. De uppger vidare att de har fler rastvakter ute och att de rastvaktar enligt schema. Mentorerna berättar att de inte hör eleverna i sina klasser kränka varandra verbalt, men någon lärare på mellanstadiet uppger att det fortfarande inträffar verbala kränkningar när mentorerna inte är med, som till exempel i matsalen. På frågan om lärare har möjlighet att agera vid varje situation då det sker incidenter som kan upplevas som kränkningar, uppger lärarna på mellanstadiet att de kan det, men att det faktum att det är många elever i matsalen samtidigt gör att eleverna kan uppleva att inte alla lärare agerar. Avseende att elever uttrycker att elever inte alltid vänder sig till personal när kränkningar inträffar, berättar lärarna på mellanstadiet bland annat att de arbetar med detta genom att de har låsta dörrar och att de har hjälp av elever i form av klassvärdar som ska meddela personal om något inträffar. Lärarna uppger också att de flesta eleverna berättar vad som inträffat och att de har sina metoder för att få reda på det.

Skolinspektionen har vid uppföljningsbesöket observerat delar av lektioner i olika årskurser och klasser. På flera lektioner i högstadiet hörs elever upprepade gånger säga exempelvis "din hora" till varandra utan att lärare reagerar. Vid observation i högstadiets studiehall, då samtliga högstadieelever har rast, sitter elever vid ett bord och skriker och bankar i huvudet på en annan elev upprepade gånger. Personal, som befinner sig i närheten, reagerar inte, säger inte ifrån och kontrollerar inte hur det är med eleven som får slag mot huvudet. En annan personal kommer däremot dit efter en stund och tittar till eleven. Under den observerade tiden, cirka 15 minuter, förekommer vid upprepade tillfällen att elever tilltalar varandra på ett sätt som kan uppfattas som kränkande, exempelvis "din hora" och "fucking idiot". Endast vid ett fåtal sådana tillfällen reagerar personal som befinner sig där.

Flera elever på högstadiet uttrycker att tryggheten har blivit bättre och att de känner sig trygga på skolan, men flera elever uppger också att de endast känner sig sådär trygga. Några elever på högstadiet uppger också att det finns elever på skolan som de tror inte upplever sig trygga. Eleverna uppger att det är bättre på skolan nu vad gäller fysiska kränkningar och slagsmål, men att de verbala kränkningarna har blivit fler. Elever på högstadiet säger att vissa lärare säger till och agerar när de hör verbala kränkningar, men att vissa lärare inte bryr sig och att andra lärare inte säger något. Några elever uppger att vissa lärare låtsas att de inte hör, men att det inte händer så ofta. Eleverna uppger att språkbruket har normaliserats på skolan och att lärare därför inte alltid säger till. Eleverna berättar att det finns många som tar åt sig och blir kränkta av händelser som inträffar, men att de eleverna inte vågar säga till personal eftersom den utsättande eleven kommer att "göra värre saker då". Eleverna berättar också att om man väljer att säga till personal kan det leda till att syskon och släktingar till den som utsatt kommer till skolan och att situationen då blir ännu värre. Högstadieeleverna håller med eleverna på mellanstadiet och säger att man fortfarande blir kallad golare och säger att det resulterar i att de inte säger till.

Lärarna på högstadiet uppger att det kan vara så att inte alla lärare agerar när de hör verbala kränkningar på skolan. De uppger att det är ett grovt språkbruk på skolan och på frågan om det är möjligt för dem att agera på alla verbala kränkningar som sägs svarar de nej. De säger att de inte kan agera på och anmäla allt och att detta beror på att det sker verbala kränkningar hela tiden. En annan lärare säger att de inte anmäler alla verbala kränkningar, utan att det ibland stannar vid en tillsägelse. Lärarna säger att de får "hoppa in" när det är väldigt grovt eller riktig mobbing och att de inte heller anmäler alla skojbråk, trots att direktivet de fått är att sådant ska anmälas. En lärare uttrycker att hen i brist på relation till eleverna på högstadiet inte alltid agerar vid kränkande behandling. Läraren uppger att eleverna inte bryr sig om vad hen säger och att vissa av eleverna inte respekterar lärarens tillsägelser. En annan lärare uttrycker att hen inte själv är rädd att säga till eleverna och att hen kan gå in i alla situationer, men att eleverna på högstadiet inte alltid lyssnar. En tredje lärare berättar att det är likadant för en annan kollega som uttryckt till läraren att hen har svårt att gå in i konflikter och behöver hjälp med detta. Avseende att elever uttrycker att de inte alltid vänder sig till personal när kränkningar inträffar beskriver lärare i högstadiet att eleverna inte vill bli utsatta mer än de redan är och att de blir det om de säger ifrån till någon vuxen. De säger också att det faktum att elever inte alltid vill berätta vem som sagt något kränkande eller gjort något mot dem leder till att utredningar om kränkande behandling stoppas upp.

Representanter för elevhälsan uppger i intervju att de känner igen att det är mycket verbala kränkningar på skolan och att de har ett ständigt pågående arbete med det. På frågan om det har kommit till deras kännedom att alla lärare inte agerar när skojbråk och verbala kränkningar inträffar, svarar de att det är ett tuffare språk i området kring skolan och att vissa ord och uttryck är normaliserade, men att skolan jobbar med det genom att prata om det. Avseende om alla

händelser som ska anmälas på högstadiet faktiskt anmäls, uppger personal i elevhälsan att de har inte hört att någon lärare inte kan säga ifrån eller gripa in.

I intervju med rektor och biträdande rektorer uppger de att alla som arbetar på skolan har ett ansvar att agera och att personal som ser skojbråk ska avbryta. Detsamma gäller verbala kränkningar då personal även ska påtala varför eleverna inte ska använda sig av vissa uttryck och prata med eleverna om vad uttrycken faktiskt betyder. Rektorn uppger att det är hens upplevelse att personalen bryter in när de hör och ser skojbråk. Avseende verbala kränkningar uppger rektor och biträdande rektorer att kommunens förvaltningsjurist har gått igenom med personalen vad som ska anmälas i det digitala systemet och att det innefattar verbala kränkningar. Skolledningen berättar att de också lyft med personalen att de ska göra anmälan om kränkande behandling först och att utredningen sedan får visa om det är en kränkning eller inte. Rektorn och biträdande rektorer uppger också att det görs anmälningar om verbala kränkningar. Däremot uppger en biträdande rektor att de inte kan se om allt som sker kommer in som en anmälan och säger att allt säkert inte anmäls. Även rektorn säger att de arbetar i ett område där detta språkbruk är normaliserat och att de måste motverka det. På frågan om vad rektorn och biträdande rektorer tänker om att Skolinspektionen i intervjuer fått information om att det finns lärare som inte agerar för att de känner sig obekväma att agera, svarar de att det är inte bra, men att många lärare får stöd i detta nu, efter Skolinspektionens förra besök då det uppdagades. Rektorns upplevelse är att lärare agerar, men att det ibland är tufft. De uppger också att de får prata om det med lärarna och att det inte är bra att lärare känner att de inte vågar agera. Avseende att elever fortsatt uttrycker att de inte vågar komma till personal för att berätta om kränkningar som inträffat, uppger rektorn att det nog skulle kunna vara så, men att rektorn inte upplever att elever drar sig för att berätta och säger att det är många elever som vågar säga vad som har hänt.

Rättslig reglering

Enligt 1 kap. 5 § skollagen ska var och en som verkar inom utbildningen aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Av 5 kap. 6 § skollagen framgår att personalen får vidta de omedelbara och tillfälliga åtgärder som är befogade för att tillförsäkra eleverna trygghet och studiero.

Enligt rättspraxis (exempelvis NJA 1984 s.764) har personalen i skolan ett tillsynsansvar under den tid som eleverna vistas i skolan. Personalen övertar det tillsynsansvar som enligt föräldrabalken tillkommer vårdnadshavarna. I tillsynsansvaret ingår bland annat att hindra barnet från att skada andra genom att se till att barnet står under uppsikt eller att andra lämpliga åtgärder vidtas (6 kap. 2 § föräldrabalken).

Av 6 kap. 5 § skollagen framgår att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagens kapitel om åtgärder mot kränkande behandling, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget.

Av 6 kap. 10 § skollagen framgår att en lärare eller annan personal som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

Av förordning (2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr22), 2.1 Normer och värden, framgår att alla som arbetar i skolan aktivt ska motverka diskriminering och kränkande behandling av individer eller grupper. Vidare framgår att lärare ska uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av diskriminering och kränkande behandling.

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen konstaterar utifrån utredningen att huvudmannens vidtagna åtgärder avseende skolans åtgärdande arbete för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling visserligen fått effekt i verksamheten. Skolinspektionen bedömer dock att det fortsatt finns brister i detta arbete på högstadiet. Skolinspektionens utredning visar att personal inte alltid agerar och anmäler till rektorn då en elev kan ha blivit utsatt för kränkande behandling. Intervjuer med elever på högstadiet och observationer på lektioner och raster på högstadiet visar att lärare inte alltid agerar när kränkningar inträffar. Vidare visar utredningen att det fortsatt finns personal som inte är bekväma att gå in i konflikter och agera vid eventuella kränkningar på högstadiet. Lärare uppger vidare att bland annat elevernas språkbruk och frekvensen av verbala kränkningar gör att personal inte alltid anmäler händelser där elev kan ha utsatts för kränkande behandling. Skolinspektionens utredning visar dock att all personal fått en genomgång kring och känner till vad och vem som ska anmäla kränkande behandling i det nya systemet.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Helsingborgs kommuns verksamhet vid Anneroskolan uppfyller inte författningarnas krav vad gäller åtgärdande arbete för att skapa trygghet och motverka kränkande behandling. Det finns därför skäl att förelägga Helsingborgs kommun att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna. Mot bakgrund av att det av ovan redovisade omständigheter inte framkommer att Helsingborgs kommun nu bryter mot bestämmelserna när det gäller åtgärdande arbete för att skapa trygghet och för att motverka kränkande behandling på låg- och mellansta-

diet och inte heller mot övriga bestämmelser som konstaterades i Skolinspektionens beslut den 20 mars 2023 bedömer Skolinspektionen att det inte finns skäl att förena föreläggandet med vite.

Områden utan konstaterade brister

Garanterad undervisningstid

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att eleverna på Anneroskolan inte fick sin garanterade undervisningstid. Skolinspektionens utredning visade att huvudmannens fördelning av undervisningstiden (skolans timplan) inte överensstämde med lagstadgad timplan för grundskolan. I ämnet slöjd var antalet utlagda timmar i årskurserna 1-9 färre än vad som anges i den lagstadgade timplanen. Det framgick vidare att det per stadium var fördelat för lite undervisningstid i ämnet slöjd på högstadiet och i ämnena idrott och hälsa samt i språkval på mellanstadiet. Skolinspektionens utredning visade vidare att undervisningstiden schemalades utifrån huvudmannens fördelning, vilket innebar att eleverna på högstadiet inte fick sin garanterade undervisningstid i slöjd. Eleverna på både mellan- och högstadiet förlorade ytterligare undervisningstid såväl i ämnet slöjd som i ämnena matematik, teknik och spanska på grund av inställda lektioner i dessa ämnen. Eftersom huvudmannens fördelning av undervisningstiden i ämnena matematik, teknik och spanska inte innehöll några eller endast enstaka timmars marginal till den lagstadgade timplanen, innebar detta att eleverna inte heller fick sin garanterade undervisningstid i dessa ämnen.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. Inför varje läsår ska respektive verksamhetschef ta emot rektorernas förslag om fördelning av undervisningstid och därefter fatta beslut om den. Skolan har gjort en ny timplan med nya beräkningar för att säkerställa att alla elever får minst den garanterade undervisningstiden som de har rätt till. Den nya timplanen är reviderad för att säkerställa att alla elever inom samma stadie får samma undervisningstid varje läsår. Detta för att i högre utsträckning garantera att oavsett när en elev börjar inom ett stadie kan eleven läsa samtliga ämnen. Efter Skolinspektionens beslut har skolan granskat samtliga undervisningstimmar gällande ämnena slöjd, matematik, teknik och spanska. Avseende ämnet matematik kom skolledningen fram till ett underskott på timmar i klasserna 9A, 8A och 8B. Årskurs 9A kompensades med en timme i veckan från och med mars 2023 till terminsslut, under skoldagen. För årskurs 8 har detta underskott tagits hänsyn till i den fortsatta fördelningen av undervisningstiden under läsåret 2023/24. Avseende ämnet slöjd kom skolledningen fram till att det fanns ett överskott på timmar i samtliga stadier. Anledningen till detta överskott har berott på skolans tidigare profilering inom slöjd.

Huvudmannen har även lämnat in fördelning av undervisningstiden/reviderad timplan för läsåret 2023/2024, redovisning av schemalagd tid i ämnena slöjd, matematik, teknik och spanska under vårterminen 2023 samt en redovisning av antalet undervisningstimmar i respektive årskurs inom respektive stadie för läsåren 2020/2021 till 2022/2023. Av den reviderade timplanen för läsåret 2023/2024 framgår att huvudmannen har fördelat undervisningstid i enlighet med eller med fler timmar än lagstadgad timplan såväl per ämne och stadie som totalt.

Uppföljningsbesök

Av intervju med biträdande rektorer, som även ansvarar för schemaläggningen på skolenheten, framkommer att de har utgått från fördelning av undervisningstiden/reviderad timplan för läsåret 2023/2024 vid schemaläggningen. Samtidigt säger de biträdande rektorerna att flera ämnen har schemalagts med mer undervisningstid än vad denna anger. Av inkommen redovisning av faktiskt antal schemalagda undervisningstimmar under läsåret framgår att samtliga ämnen har schemalagts med mer undervisningstid i samtliga årskurser under innevarande läsår än vad den reviderade timplanen för läsåret 2023/2024 anger.

I samtliga intervjuer med elever, lärare och med rektorn framkommer vidare att eleverna inte har inställda lektioner, att de får undervisning i det schemalagda ämnet i de fall de har vikarier samt att de har undervisning i ämnet slöjd när detta står på schemat.

Rättslig reglering

Garanterad undervisningstid

Av 10 kap. 3 § skollagen framgår att den totala undervisningstiden för varje elev i grundskolan ska vara minst 6 890 timmar. Enligt 9 kap. 3 § skolförordningen finns bestämmelser om fördelning av den garanterade undervisningstiden (timplan) i bilaga 1 till skolförordningen.

Av 9 kap. 4 § skolförordningen framgår att huvudmannen efter förslag från rektorn beslutar om fördelning mellan årskurserna av undervisningstiden.

I bilaga 1 anges vidare för varje ämne och stadium den undervisningstid i timmar som elever i grundskolan minst har rätt till. Enligt timplanen ska eleverna ha minst 2 269 timmars undervisning på mellanstadiet och minst 2 548 timmars undervisning på högstadiet. Vidare ska eleverna ha minst 330 timmars undervisning i ämnet slöjd, varav minst 140 timmar på högstadiet. Därutöver ska eleverna ha minst 180 timmars undervisning i idrott och hälsa och minst 48 timmars undervisning i språkval på mellanstadiet.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun nu bryter mot bestämmelserna när det gäller garanterad undervisningstid. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Språkval

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i huvudmannens skyldighet att anordna undervisning i franska som modernt språk. Skolinspektionens utredning visade att huvudmannen under tidigare läsår hade startat och anordnat undervisning i franska som språkval för ett antal elever på skolan och att dessa elever därefter tvingats byta till ett annat modernt språk på grund av att skolans lärare i franska slutat.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. Av de sex elever som bytte språkval från franska till annat modernt språk har skolledningen kontaktat samtliga vårdnadshavare med förfrågan om eleverna vill fortsätta läsa franska som språkval. Ingen av de tillfrågade önskade detta.

Uppföljningsbesök

I intervjuer med rektorn och biträdande rektorer framgår att de elever som tidigare läsår tvingats byta franska som modernt språk till annat språk har blivit tillfrågade om de vill byta tillbaka till franska. Även vårdnadshavare har blivit tillfrågade och samtliga dessa vårdnadshavare har blivit uppringda och fått information om för- och nackdelar med de olika valen. Samtliga har tackat nej till att byta tillbaka till modernt språk i franska.

Rättslig reglering

Enligt 10 kap. 4 § skollagen ska det finnas språkval. Enligt 9 kap. 5 § skolförordningen ska huvudmannen som språkval erbjuda minst två av språken franska, spanska och tyska. En elev får enligt 6 § i stället för ett språk som erbjudits enligt 5 § välja det språk som eleven ska erbjudas modersmålsundervisning i, svenska eller svenska som andraspråk under förutsättning att eleven i övrigt får undervisning i svenska eller svenska som andraspråk, engelska, eller teckenspråk.

Av 9 kap. 7 § skolförordningen framgår att huvudmannen inte är skyldig att anordna undervisning i ett språk som erbjudits som språkval enligt 5 § andra stycket eller 6 § om färre än fem elever väljer språket.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Undervisning och bedömning

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Bakgrund

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i arbetet med bedömning och betygssättning på Anneroskolan. Skolinspektionens utredning visade att lärare i årskurs 4-9 inte kunde göra en sammantagen bedömning av elevers kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet, då de i vissa ämnen saknade underlag avseende vad eleverna hade gjort för tidigare lärare. Utredningen visade att det i ett antal fall hade skett lärarbyten på skolan och att de nya lärarna inte hade fått överlämningar från tidigare undervisande lärare kring vad elever tidigare gjort i ämnet eller hur eleverna låg till kunskapsmässigt.

Bedömningen av elevernas kunskaper inför betygssättningen grundades därmed i dessa fall endast på den del av det centrala innehållet i ämnet som betygssättande lärare hade ansvarat för undervisningen i och elevernas kunskaper kring det centrala innehållet i övriga delar togs därför inte i beaktande vid betygssättningen.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. Skolan använder lärplattformen Unikum för att dokumentera elevernas kunskapsutveckling och för att göra bedömningar löpande under läsåret. Detta för att säkerställa att det finns information för bedömning och betygssättning om undervisande lärare avslutar sin tjänstgöring på skolan. Huvudmannen har vid fyra tillfällen under våren hållit utbildningar i Unikum för att säkerställa att rutiner kring dokumentation och överföring av underlag för betygssättning följs. Utbildningen gavs av huvudmannens systemansvarige och pedagogisk utvecklare. Huvudmannen har gett lärarna utsatta tillfällen för att de ska få tid att dokumentera i Unikum. Arbetet har följts upp av skolledning och specialpedagoger. Skolledningen har utsett och utökat antalet ansvariga på skolan som ska säkerställa att både nyanställda lärare och befintlig personal har tillgång till lärplattformen, samt har de kunskaper som krävs för att ta del av och använda sig av informationen. Skolledningen har schemalagt tid för pedagogerna att arbeta med betyg och bedömning där respektive specialpedagog också finns tillgänglig.

Uppföljningsbesök

Av intervjuer med elever på högstadiet och lärare som undervisar i hem- och konsumentkunskap framkommer att undervisningen i ämnet hem- och konsumentkunskap endast är teoretisk och att eleverna inte ges möjlighet att laga någon mat på lektionerna. Skälet till detta är att skolan inte har tillgång till något kök. Såväl elever som lärare uppger att, på grund av avsaknad av ett kök, omfattar inte undervisningen flera delar av det centrala innehållet i ämnet hem- och konsumentkunskap och eleverna ges inte heller i undervisningen möjlighet att utveckla alla förmågor i ämnets syfte. Likaså uppger läraren att hen vid betygssättningen inte kommer att ha

möjlighet att göra en sammantagen bedömning utifrån samtliga betygskriterier. På fråga hur rektorn säkerställer att undervisningen i hem- och konsumentkunskap utgår från det centrala innehållet uppger rektorn att hen har säkerställt det utifrån bra läromedel. Rektorn säger vidare att det finns två mindre kök på skolan och att även Helsingborgshem har ett utbildningskök där det finns 10 platser. På fråga om något undervisningstillfälle är bokat i ett undervisningskök svarar rektorn nej och säger att det är under förhandling.

Av intervjuer med lärare på mellan- och högstadiet framkommer att de i övriga ämnen har möjlighet att göra en sammantagen bedömning av elevernas kunskaper, att överlämningar från tidigare undervisande lärare i de flesta fall har skett och att lärare, som inte har fått en sådan överlämning, ändå har möjlighet att inhämta information om vad eleverna gjort tidigare i ämnet och hur de ligger till kunskapsmässigt.

I huvudmannens synpunkter efter kommunicerad tjänsteanteckning efter uppföljningsbesöket, som inkom till Skolinspektionen den 20 och den 25 oktober 2023, uppger de bland annat följande. Skolledningen har tagit en kontakt med Helsingborgshem i syfte att hyra ett kök från dem och en överenskommelse om att hyra in sig i utbildningskök har kommit till stånd enligt en bifogad planering. Av planeringen kan utläsas att under läsåret 2023/24 har två tillfällen för enklare matlagning med tema planerats in under hösten, ett under vecka 43 för årskurs 7-9 och ett under vecka 51 för årskurs 6-9. Därutöver har två tillfällen planerats in för eleverna i årskurs 6 och årskurs 9 i ett tillagningskök under vecka 50 2023 och vecka 20 2024.

Huvudmannen har därefter, den 6 november 2023, inkommit med förtydligande kring den planerade undervisningen i hem- och konsumentkunskap. Av detta förtydligande framgår bland annat följande. Klasserna 6 A, 6 B, 9 A och 9 B ska vid en lektion vardera ha undervisning i tillagningskök under vecka 50 eller 51 samt vid en lektion under vecka 20 eller 21. Lektionstiden för årskurs 6 kommer att vara 2 timmar och 25 minuter vid båda lektionstillfällena och för årskurs 9 kommer lektionstiden att vara 1 timme och 55 minuter vid båda lektionstillfällena. Huvudmannen uppger vidare i inkommen skrivelse att det är minst tre lektioner kopplade till de tillfällen som köket är bokat. Lektion 1 består av förberedelser och planering i skolans hem- och konsumentkunskapssal. Lektion 2 genomförs som dubbellesson i tillagningskök och då genomförs matlagning som kräver spis eller ugn samt efterarbete i form av disk, städ och utvärdering. Lektion 3 består av vidare utvärdering i skolans hem- och konsumentkunskapssal. Vidare uppger huvudmannen att skolans hem- och konsumentkunskapssal saknar spis och ugn, men är utrustad med sju diskhoar för att kunna tillaga mat som inte kräver upphettning, så som sallader, efterrätter, mellanmål och kalla måltider. Denna sal har eleverna tillgång till vid varje lektion. Det är därför inte enbart vid tillfällena i det inhyrda köket som eleverna tillagar mat, utan det sker även vid andra tillfällen under läsåret. Möjligheterna för eleverna att undervisas och bedömas utifrån det centrala innehållet ”mat och matlagning” är alltså inte avhängigt av tillagningskök.

Rättslig reglering

Enligt 2 kap. 35 § skollagen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för utbildningen för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

I skollagen och skolförordningen (2011:185) anges vilka ämnen som undervisningen i grundskolan ska omfatta (skollagen 10 kap. 4 §) samt att det av förordningen (SKOLFS 2010:37) om läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22) framgår kursplaner för grundskolans ämnen och att kursplanerna kompletteras av bland annat betygskriterier (9 kap. 1 § skolförordningen).

I kursplanen för ämnet hem- och konsumentkunskap (SKOLFS 2010:37, kurskod GRGRHKK01) anges ämnets syfte, centrala innehåll för årskurs 1-6 respektive för årskurs 7-9 samt betygskriterier för årskurs 6 och för årskurs 7-9.

Av 10 kap. 19 § skollagen framgår att när betyg sätts innan ett ämne har avslutats ska betygssättningen bygga på en bedömning av de kunskaper som eleven inhämtat i ämnet till och med den aktuella terminen. Läraren ska göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Av 10 kap. 20 § skollagen framgår att när betyg sätts efter det att ett ämne har avslutats ska läraren göra en sammantagen bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de betygskriterier som gäller för ämnet och sätta det betyg som bäst motsvarar elevens kunskaper.

Av Lgr 22, 2.7 Bedömning och betyg, framgår att betyget uttrycker i vilken utsträckning den enskilda eleven har uppfyllt de nationella betygskriterier som finns för respektive ämne. Som stöd för betygssättningen finns ämnesspecifika betygskriterier för olika betygssteg. Vidare framgår att läraren allsidigt ska utvärdera varje elevs kunskapsutveckling utifrån kursplanernas krav och vid betygssättningen göra en allsidig bedömning av elevens kunskaper i förhållande till de nationella betygskriterierna.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun nu bryter mot bestämmelserna när det gäller undervisning i hem- och konsumentkunskap samt bedömning och betygssättning. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Extra anpassningar och särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Extra anpassningar

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i arbetet med extra anpassningar på Anneroskolan. Skolinspektionens utredning visade att flertalet elever från flera olika klasser och årskurser inte fick de extra anpassningar som de behövde och att skälet till det var att det saknades såväl personella som materiella resurser för att tillgodose elevernas behov av extra anpassningar. Vidare visade utredningen att vikarier och nyanställda inte kände till vilka extra anpassningar som eleverna behövde och att vissa vikarier och nyanställd personal inte hade tillgång till skolans digitala system där de extra anpassningarna framgick.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. Kommunens förvaltningsjurist och specialpedagog från den centrala elevhälsan genomförde den 10 februari 2023 en utbildning för all personal på skolan kring extra anpassningar och särskilt stöd. Vid tillfället gick man igenom skollagens bestämmelser samt Skolverkets allmänna råd med kommentarer. Denna insats följdes därefter upp med ytterligare en utbildning den 9 maj 2023 med pedagogisk utvecklare för huvudmannen, med fokus på dokumentationen kring extra anpassningar och särskilt stöd. Detta utbildningstillfälle följdes därefter upp av samma person genom riktade insatser per arbetslag vid tre olika tillfällen i syfte att öka personalens kunskaper i ämnet samt kring systemet Unikum. Skolans tre specialpedagoger har under vårterminen inlett ett utvecklingsarbete genom att gå igenom samtliga elevers extra anpassningar och inleda en diskussion med respektive lärare kring respektive elevs behov. En rad (preciserade) insatser har genomförts under vårterminen 2023 i syfte att öka kompetensen kring extra anpassningar bland samtliga medarbetare samt skapa strukturer för det fortsatta arbetet. Vidare uppger huvudmannen att specialpedagogerna på skolan tillsammans med undervisande lärare har gjort en genomlysning av alla elever för att identifiera och säkerställa att eleverna får det stödet de är behov av. Detta arbete har ägt rum löpande under slutet av höstterminen 2022 och under hela vårterminen 2023, samt även vid specifika tillfällen. Vid dessa tillfällen presenterades den nya ärendegången för arbetet kring extra anpassningar och särskilt stöd.

Uppföljningsbesök

I intervjuer med lärare i samtliga stadier framkommer inte annat än att elever i behov av extra anpassningar får sådant stöd i undervisningen. Lärare uppger att de får stöd från specialpedagogen, att de har förutsättningar att ge elever de extra anpassningar de behöver och att de i stor utsträckning har fått möjlighet att köpa in de hjälpmedel som de bedömer att de behöver. Såväl specialpedagoger som rektorn och biträdande rektorer bekräftar denna bild i intervjuer.

Särskilt stöd och åtgärdsprogram

Skolinspektionen bedömde vidare i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i arbetet med särskilt stöd på Anneroskolan. Skolinspektionens utredning visade att de behov av särskilt stöd som eleverna enligt genomförd utredning har och de särskilda stödåtgärder som utredningar visar behövs för att tillgodose dessa behov inte alltid skrevs in i elevernas åtgärdsprogram. Skolinspektionens utredning visar vidare att skälen till detta är att skolan inte kan tillgodose de behov som utredningar visar att eleverna har. Intervjuer med elevhälsans personal visade även att det förekom att åtgärder som redan var beslutade i åtgärdsprogram ändrades eller togs bort, trots att elevernas behov inte hade förändrats, i de fall det på skolan saknades resurser för att ge dessa åtgärder.

Skolinspektionens utredning visade även att särskilt stöd inte alltid gavs i enlighet med beslutade åtgärdsprogram. Utredningen visade att det fanns elever som enligt åtgärdsprogram skulle ges stöd av resursperson eller speciallärare och stöd i matematik i mindre undervisningsgrupp som inte gavs det stöd som var beslutat.

Skolinspektionens utredning visade slutligen att det i flera åtgärdsprogram saknades uppgifter om när åtgärderna skulle följas upp och vem som var ansvarig för uppföljning av åtgärderna.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. Efter Skolinspektionens beslut fick två av specialpedagogerna på skolan i uppdrag av skolledningen att se över samtliga gällande åtgärdsprogram. Arbetet efter Skolinspektionens beslut har följt de råd och rekommendationer som följer av Skolverket och Skolinspektionen. För det fall det fattas beslut om att upprätta ett nytt åtgärdsprogram ska det vara gällande till nästkommande utvärdering. Det finns således inte möjlighet att revidera ett gällande åtgärdsprogram utan att en utvärdering har gjorts. I syfte att identifiera det faktiska behovet hos eleverna har skolans två specialpedagoger fått en utbildning kring utredningsförfarandet i arbetet kring särskilt stöd av specialpedagog från centrala elevhälsan. För att säkerställa att liknande brister inte inträffar kommer ytterligare utbildningstillfällen äga rum under höstterminen 2023. Vidare kommer arbetet att följas upp av skolledning och av huvudmannen. En översyn av samtliga åtgärdsprogram har gjorts och en utvärdering gjordes av respektive åtgärdsprogram i maj och juni 2023. Därefter fattades beslut om att antingen avsluta åtgärdsprogrammen eller fatta beslut om nytt. Elever och vårdnadshavare har varit delaktiga i denna process och de elever som nu har ett åtgärdsprogram får också det stöd som framgår av åtgärdsprogrammet. Från och med terminsstart 2023 har skolans tre specialpedagoger suttit gemensamt en gång i veckan, på måndagar, för att diskutera enskilda elevers behov och insätta åtgärder. Nästkommande dag, varje tisdag, träffar nämnda personer skolans rektor i syfte att ge rektor en helhetsbild över elevernas behov och vidtagna åtgärder. Från och med den 1 september 2023 kommer samtliga beslut om åtgärdsprogram fattas av rektor på skolan. En utvärdering av samtliga åtgärdsprogram gjordes

innan sommaren och beslut fattades därefter om att antingen avsluta eller fatta beslut om nytt.

Skolinspektionen har tagit del av samtliga åtgärdsprogram som fattats mellan den 20 mars och den 25 augusti 2023. Av dessa framgår när åtgärderna ska följas upp och utvärderas samt vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen.

Uppföljningsbesök

Skolinspektionen har under uppföljningsbesöket även tagit del av samtliga nu aktuella åtgärdsprogram på skolan. Av flera åtgärdsprogram upprättade för elever i olika klasser och årskurser på högstadiet framgår att elever ska ges särskilt stöd av en resursperson på lektioner i vissa specificerade ämnen. Av åtgärdsprogrammen framgår att det är samma resursperson som ska ge dessa elever detta stöd. Av intervjuer med lärare som undervisar på lektioner där detta stöd ska ges av resurspersonen, framgår att eleverna inte får stöd av resursperson på alla de lektioner i ämnet som det anges i åtgärdsprogrammet att de ska ha. Rektorn uppger i intervju att de har sett att de inte är helt framme i sitt arbete med åtgärdsprogrammen och att de ser att de inte är tillräckligt precisa i de åtgärder som skrivs. Rektorn säger även att resurspersonen har en ständig dialog med eleverna kring vad de vill och hur de vill lägga upp stödet. Rektorn säger att hen inte kan se att eleverna inte får det stöd de ska ha enligt åtgärdsprogrammen. Av intervju med personal från elevhälsan, rektorn och biträdande rektorer framgår att de tillsammans med resurspersonen har gjort ett schema för de lektioner som hen ska ge stöd till de elever som har detta som en åtgärd i sina åtgärdsprogram. Av detta schema framgår att resurspersonen ska vara på lektioner i de ämnen som anges i åtgärdsprogrammen.

Av intervjuer med lärare från samtliga stadier och med personal från elevhälsan framgår slutligen att det faktiska behov som en utredning visar att eleverna har skrivs in i elevernas åtgärdsprogram och att de åtgärder som eleverna ges motsvarar de behov som utredningar visar att eleverna behöver. Vidare framgår att åtgärder i åtgärdsprogram inte ändras eller tas bort innan en utvärdering av åtgärdsprogrammen har gjorts.

I synpunkter på den tjänsteanteckning som upprättats i samband med Skolinspektionen uppföljningsbesök har huvudmannen den 20 oktober 2023 uppgett bland annat följande. När en resursperson har ett ansvar i enlighet med ett upprättat åtgärdsprogram informerar specialpedagog eller skolsköterska om deras uppgifter och ansvar enligt åtgärdsprogrammet. Om en sådan resursperson blir sjuk får specialpedagogen agera som ersättare och ta över resurspersonens arbetsuppgifter kopplat till den specifika eleven.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 5 § skollagen framgår att om det inom ramen för undervisningen, genom användning av ett nationellt kartläggningsmaterial eller ett nationellt bedömningsstöd, resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, och inte annat följer av 7 §, ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Av 3 kap. 7 § skollagen framgår att om det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen enligt 3 kap. 5 § skollagen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. Rektorn ska se till att elevens behov av särskilt stöd skyndsamt utreds. Samråd ska ske med elevhälsan vid sådan utredning, om det inte är uppenbart obehövt. Om en utredning visar att en elev är i behov av särskilt stöd, ska han eller hon ges sådant stöd.

Enligt 3 kap 9 § skollagen ska ett åtgärdsprogram utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Åtgärdsprogrammet beslutas av rektorn. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte att Helsingborgs kommun nu bryter mot bestämmelserna när det gäller extra anpassningar och särskilt stöd. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Mottagande och undervisning av nyanlända elever

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i skolans arbete med mottagande av nyanlända elever. Skolinspektionens utredning visade att bedömningar av nyanlända elevers kunskaper utifrån Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper (hädanefter benämnt kartläggningsmaterial) steg 2 inte gjordes inom två månader. Skolinspektionens utredning visade vidare att det inte upprättades individuella studieplaner för nyanlända

elever som tagits emot i högstadiet, trots att det på skolan fanns elever som tagits emot under högstadiet för mer än två månader sedan.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. En ny rutin för mottagande av nyanlända elever har tagits fram. Enligt rutinen är det specialpedagogen som ska genomföra bedömning utifrån kartläggningsmaterial steg 2. Övrig personal har också fått information om var i systemen som bedömning utifrån kartläggningsmaterial steg 1 hittas samt var specialpedagogen dokumenterar bedömningen utifrån steg 2. För att säkerställa att kartläggning genomförs på ett lagenligt sätt och tid har skolans specialpedagoger utbildats i detta av huvudmannen i maj och juni 2023. Under maj 2023 genomfördes kartläggningsmaterialet steg 2 för två elever och då var kartläggningsmaterial steg 1 redan genomfört av kommunens mottagandeenhet. Därefter upprättades en individuell studieplan för den ena eleven.

Av inskickad rutin för mottagande av nyanländ elev framgår bland annat följande. När en nyanländ elev kommer till Helsingborgs kommun har kommunens mottagningsenhet ansvar för att genomföra kartläggningsmaterial steg 1. Efter att en elev skrivits in på skolenheten genomför specialpedagogen bedömningen utifrån kartläggningsmaterialet steg 2. Rektorn ska upprätta en individuell studieplan till nyanlända elever i årskurs 7-9 inom två månader.

Uppföljningsbesök

Lärare uppger i intervjuer att det nu är tydligt att det är skolan som ska genomföra bedömningen utifrån kartläggningsmaterialet steg 2 och säger att det är specialpedagogerna som genomför dessa. Lärarna uppger också att den nya rutinen presenterats för personalen och att de elever som tidigare inte var kartlagda nu är det. Specialpedagogerna uppger i intervju med representanter för elevhälsan att de efter Skolinspektionens beslut har skapat en ny rutin och även gjort en genomlysning av vilka nyanlända elever som fanns på skolan. De kunde i den genomlysningen se att de hade elever som de inte hade gjort bedömning enligt Skolverkets kartläggningsmaterial steg 2 av elevers kunskaper på, men uppger att sådana bedömningar då gjordes. Därefter har en individuell studieplan upprättats för en elev i årskurs 9 som kom nyanländ till Sverige under högstadiet och en individuell studieplan har även upprättats för en annan elev som kom till Sverige på mellanstadiet.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 a § skollagen framgår att med nyanländ elev enligt denna lag avses en elev som har varit bosatt utomlands men nu är bosatt i landet och har påbörjat sin utbildning här senare än höstterminens start det kalenderår då han eller hon fyller sju år. Vidare framgår att en elev inte längre ska anses vara nyanländ efter fyra års skolgång här i landet.

Av 3 kap. 12 c § skollagen framgår att en nyanländ elevs kunskaper ska bedömas om en sådan bedömning inte är uppenbart onödig. Rektorn ansvarar för att sådana bedömningar görs. Av 3 kap. 12 d § skollagen framgår att en bedömning enligt 12 c § ska göras skyndsamt. För en nyanländ elev ska bedömningen göras i sådan tid att ett beslut om placering i årskurs och undervisningsgrupp kan fattas enligt 12 e §. Vidare framgår att resultatet av en sådan bedömning ska beaktas vid upprättande av individuell studieplan, bedömning av behov av studiehandledning på modersmålet samt vid övrig planering av undervisningen och fördelning av undervisningstiden. Av 3 kap. 12 e § skollagen framgår att en nyanländ elev ska placeras i den årskurs som är lämplig med hänsyn till elevens ålder, förkunskaper och personliga förhållanden i övrigt. Rektorn ska besluta om en nyanländ elevs placering i årskurs så snart som möjligt och senast inom två månader från det att eleven har tagits emot inom skolväsendet.

Enligt Skolverkets föreskrift om underlag för bedömning av nyanlända elevers kunskaper (SKOLFS 2016:10) ska Skolverkets kartläggningsmaterial för bedömning av nyanlända elevers kunskaper steg 1 och 2 användas som underlag när en elevs kunskaper bedöms enligt 3 kap. 12 c § skollagen.

Av 3 kap. 12 g § skollagen framgår att för en nyanländ elev som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska en individuell studieplan upprättas senast inom två månader från mottagandet. Av förarbetena (prop. 2017/18:194 s. 90) framgår att en individuell studieplan ska upprättas inom samma tidsram och i samband med den inledande bedömningen.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Studiehandledning på modersmålet

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i arbetet med studiehandledning på modersmålet på Anneroskolan. Skolinspektionens utredning visade att det fanns elever som bedömdes vara i behov av studiehandledning på modersmålet för att nå målen som inte fick sådant stöd i den omfattning de behöver. Intervjuer med lärare och personal från elevhälsan visade vidare att det fanns elever som var i behov av studiehandledning på modersmålet i wolof som inte fick studiehandledning på detta språk.

Huvudmannen uppger i sin redovisning av vidtagna åtgärder att skolan har gjort en genomlysning av högstadiets nyanlända elever för att säkerställa att en kartläggning gjorts för att därefter identifiera behov av studiehandledning. De elever som har bedömts ha behov av studiehandledning på modersmålet har getts sådant stöd. Behovet och omfattningen har bedömts av specialpedagog. Dock har

någon studiehandledare i wolof inte kunnat tillgodoses trots rekryteringsförsök. Skolan har vidare varit i kontakt med huvudmannens avdelning för flerspråkighet för att få stöd dels i upprättande av nya rutiner dels beställning av studiehandledning. Detta tillsammans med arbetet som beskrivs ovan har lett till att skolan nu säkerställer att de elever som är i behov av studiehandledning på modersmålet får det.

En ny rutin vid studiehandledning på modersmålet har också tagits fram. Av denna framgår att det är mentorerna som informerar specialpedagogen om vilka tider som studiehandledning önskas och att specialpedagogen sen är den som skickar in ansökan om studiehandledning till kommunens enhet för flerspråkighet samt informerar rektorn.

Uppföljningsbesök

De flesta lärare uppger att de elever som har behov av studiehandledning får det i den uträkning som de behöver. Ett par lärare uppger dock att de har enstaka elever som de inte tycker får studiehandledning i den uträkning som eleven behöver. Lärare förklarar att mentorerna, i början på terminen, fick önska i vilken uträkning studiehandledning skulle ges, men säger att det då var svårt att avgöra behovet av studiehandledning. Lärare bekräftar även i intervju att någon studiehandledare i wolof inte kunnat hittas.

I intervju med representanter för elevhälsan uppges att om det kommer fram att en elev är i behov av mer studiehandledning än vad eleven har går det att beställa mer handledningstid och studiehandledning i andra ämnen. De uppger dock att det kan vara så att det är annat stöd än studiehandledning på modersmålet som eleven är i behov av och att det inte alltid är rätt åtgärd att utöka studiehandledningstiden. Rektorn och biträdande rektorer uppger att det inte finns något tak för hur mycket studiehandledning en elev kan få, men att elevens behov kan behöva utredas innan mer studiehandledning kan ges. Representanter för huvudmannen uppger i intervju att det är skolenheten som själv köper in studiehandledning från huvudmannens enhet för flerspråkighet och att de bekostar detta själva. Anneroskolan har en resursfördelning där det har tagits höjd för behov av studiehandledning på modersmålet. Om skolenheten behöver fler timmar kan de köpa för fler timmar.

I kompletterande uppgifter till Skolinspektionen uppger huvudmannen att det under vårterminen 2023 gjordes rekryteringsförsök att hitta en studiehandledare i wolof, dessvärre utan att lyckas. En av eleverna har därför fått studiehandledning i engelska, vilket har visat sig fungera för eleven. För den andra eleven har det uppmärksamats att det kan finnas andra orsaker till stödbehovet, varför en utredning av elevens stödbehov är påbörjats.

Rättslig reglering

Av 3 kap. 12 i § skollagen framgår att en nyanländ elev, som har tagits emot inom skolväsendet i högstadiet i grundskolan och vars kunskaper har bedömts enligt 12 c §, ska få studiehandledning på modersmålet om det inte är uppenbart obehövligt.

Studiehandledningen ska syfta till att ge eleven förutsättningar att uppfylla de betygskriterier eller kriterier för bedömning av kunskaper som minst ska uppfyllas. Studiehandledningen får ges på elevens starkaste skolspråk, om det är ett annat än modersmålet.

Enligt 5 kap. 4 § skolförordningen ska en elev få studiehandledning på sitt modersmål om den behöver det.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Förebyggande arbete för att skapa trygghet och för att motverka kränkande behandling

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i det förebyggande arbetet för att skapa trygghet och för att motverka kränkande behandling på Anneroskolan. Av samtliga intervjuer med elever framkom att elever inte upplevde det tryggt på skolan. Trots att det av intervjuer med både elever och lärare framkom att det på skolan förekom mycket bråk och verbala kränkningar visade utredningen att det på skolan inte bedrevs något förebyggande arbete för att skapa trygghet eller för att motverka kränkande behandling utifrån de behov som finns på skolan.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av redovisningen framgår bland annat följande. Under vårterminen 2023 har det genomförts en elevenkät med elever. Resultaten visade att det inte fanns några tydliga indikationer på att eleverna upplever otrygghet i sin skolmiljö. Det som går att utläsa ur resultatet är att det råder en jämn fördelning av inträffade händelser på rasterna och lektionerna. Med bakgrund av att man kan se en ökning av händelser under lektionstid samt att verbala och fysiska kränkningar är de vanligast förekommande har skolan satt två mål för innevarande läsår. Dels är att reducera antalet inträffade incidenter under lektionstid och dels att reducera antalet fysiska och verbala kränkningar. Resultaten av enkäten visar vidare att 16,7 procent av eleverna hade upplevt sig utsatta för kränkande behandling och 11,1 procent av ärendena inträffade på skolgården. Andra ställen som elever upplevde sig utsatta på var korridorer och studiehallar. Utifrån detta beslutades om två prioriterade mål; att utöka vuxennärvaron i samband med raster samt att tydliggöra ansvaret i samband med arbete ute i studiehallarna. Åtgärder som genomfördes under föregående läsår var bland annat följande. Skolan utökade rastvärdssystemet genom att fler vuxna var ute, det anordnades pulsglädje på förmiddagsrasterna, gemensamma förhållningsregler togs fram avseende

studiehallarna och tydliggörande av ansvarsfördelningen i ärendegången utifrån 6 kapitlet i skollagen. Förändringar har vidare gjorts i elevernas schema så att färre elever har rast samtidigt, vilket gör det lättare för personalen att stötta eleverna. Inom projektet *Psykisk hälsa*, som är nytt för läsåret, kommer elever och personal att aktivt arbeta för att stärka elevernas psykiska hälsa. Alla klasser kommer också att ha klassmöten varje måndag under mentorstiden i syfte att förbättra det sociala klimatet. Arbetslagen kommer vidare att på onsdagsmötena lyfta det främjande och förebyggande arbetet för att skapa trygghet och förhindra kränkande behandling samt skapa och bibehålla gemensamma regler och rutiner. Elevrådet kommer att diskutera tryggheten och trivseln på skolan. Skolans nya gemensamma ordningsregler kommer att tydliggöras under uppstarten i augusti 2023. Elevhälsoteamets årshjul säkerställer att det förebyggande arbetet sker och elevhälsoteamet analyserar det underlag som finns att hämta ur det digitala systemet för anmälan och utredning av kränkande behandling. Skolans organisation med rektor, tre biträdande rektorer och tre specialpedagoger innebär att det ges förutsättningar att, tillsammans med arbetslaget, agera kollegialt för att tillsammans utreda, åtgärda och förebygga kränkningar samt skapa trygghet på skolan. Detta görs bland annat på arbetslagsmötena en gång veckan. Där säkerställer skolledningen att all personal har förutsättningar att registrera anmälningar samt säkerställer att ärenden blir utredda och att åtgärder vidtas.

Uppföljningsbesök

Elevernas upplevelse av tryggheten på skolan vid uppföljningsbesöket redogörs för på sidorna 5 och 6 i detta beslut. Eleverna på låg- och mellanstadiet säger i intervju att de pratar om hur de ska bete sig mot varandra, om trygghet och att det diskuteras på mentorstiden varje vecka. Även elever i årskurs 9 uppger att de pratar mycket med sina mentorer om hur eleverna ska vara mot varandra både generellt och på förekommen anledning samt att det är mer förekommande att de har sådana samtal jämfört med tiden för Skolinspektionens förra besök. Eleverna uppger även att skolan satt in åtgärder för att förhindra kränkningar genom att det alltid är lärare i korridorerna och genom att det finns mer aktiviteter med personal på rasterna. Eleverna i vissa årskurser känner igen att de svarat på enkäter gällande tryggheten på skolan under vårterminen.

I intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan, biträdande rektorer och rektor framkommer att skolan kartlägger elevernas trygghet genom utvecklingssamtal, enkäter, mentorstiden, klassråd, elevråd, kränkingsanmälningar samt att specialpedagogen genomfört elevintervjuer. De uppger också att det finns ett förebyggande arbete på skolenivå inom psykisk hälsa som bland annat innefattar värdegrundsarbete. Lärare uppger även att de numera delar med sig av olika främjande och förebyggande övningar som de gör i sina klasser till varandra. Det sker även regelbundna samtal i arbetslagen om trygghet och kränkande behandling på regelbundna veckomöten.

Av intervjuer med lärare, personal i elevhälsan, biträdande rektorer och rektorn framkommer vidare att skolan har satt in åtgärder, utifrån den kartläggning som gjorts av elevernas trygghet, för att undanröja hinder för att eleverna ska känna sig

trygga. I samtliga intervjuer bekräftas att de åtgärder som huvudmannen presenterat i sin redovisning har satts in efter en analys av tryggheten. De intervjuade ger bland annat exempel på ett förtydligat rastvärdsschema, utökning av personal på raster, schemaförändringar, ommöblering i den fysiska miljön, rastaktiviteter och implementering av ordningsregler som sådana insatser. Tydliggörande av rutinerna för agerande och anmälan av kränkande behandling är också en åtgärd som satts in efter att analysen av tryggheten gjorts.

Planen mot kränkande behandling

Skolinspektionen bedömde vidare, i beslut den 20 mars 2023, att det fanns brister i skolans plan mot kränkande behandling. Utredningen visade att det av planen inte framgick någon redogörelse för hur planerade åtgärder mot kränkande behandling hade genomförts föregående år och vilka åtgärder som skulle tas in i efterföljande års plan. Utredningen visade också att eleverna inte varit delaktiga i framtagande av planen.

Huvudmannen uppger bland annat i sin redovisning av vidtagna åtgärder den 31 augusti 2023 att eleverna har varit delaktiga i utförandet av planen mot kränkande. Samtlig personal har haft möjlighet att tycka till om planen. Elevhälsans professioner har varit delaktiga genom analys och diskussion av resultatet av värdegrundsenkäten och framtaget av skolans gemensamma regler.

Huvudmannen har även inkommit med den nya planen mot kränkande behandling som gäller för läsåret 2023/24 och som är beslutad den 9 augusti 2023. Av planen framgår bland annat aktuellt läsårs främjande och åtgärdande insatser mot kränkande behandling. Det framgår också en utvärdering av fjolårets åtgärder och insatser samt att eleverna varit delaktiga av utförandet av planen genom elevhearing, värdegrundsenkät, intervjuer och utvecklingssamtal.

Uppföljningsbesök

I intervjuer med elever framkommer att vissa elever inte känner igen skolans plan mot kränkande behandling, medan andra elever uppger att de har pratat om planen med sina mentorer. Det framkommer även att planen har diskuterats på elevrådet. I intervjuer med lärare, personal från elevhälsan samt med rektorn och biträdande rektorer framkommer att planen mot kränkande behandling har tagit fram tillsammans med eleverna, att den även har varit uppe för diskussion hos personalen och att alla på skolan har varit delaktiga i arbetet med att ta fram planen. Lärarna uppger att de åtgärder som finns inskrivna i planen är de som skolan behöver arbeta med utifrån vad analysen av tryggheten visat.

Rättslig reglering

Förebyggande arbetet

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där utbildningen präglas av trygghet. Vidare ska huvudmannen säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa trygghet.

Av förarbetena till skollagen (prop. 2021/22:160 s. 41) framgår att ett arbete för trygghet är närmare sammankopplat med hur skolan ser till att förebygga och motverka kränkningar och att det finns ett främjande arbete med normer och värden. Det är viktigt att arbetet med detta sker på ett skolövergripande sätt och att skolans personal har ett gemensamt förhållningssätt. Det också viktigt att arbetet med detta inte bedrivs avskilt från undervisningen och utan tillräcklig koppling till elevers vardag. Det gäller således att se till att elever är trygga både i undervisningen och under övriga delar av skoldagen. Av förarbetena framgår vidare (s 46 f.) att ett förebyggande arbete för trygghet innebär att skolan identifierar och undanröjer hinder i syfte att se till att eleverna är trygga under hela sin skoldag och därigenom har goda möjligheter till utveckling och lärande. Betydelsefulla delar i det förebyggande arbetet är hur skolan arbetar med normer och värden, inklusive jämställdhet, bl.a. genom att främja de mänskliga rättigheterna och aktivt motverka alla former av kränkande behandling. Utifrån en uppföljning och analys av vilka behov som finns i verksamheten kan både mer generella och särskilt riktade åtgärder behöva vidtas. Det är viktigt att all personal har ett gemensamt förhållningssätt som ger eleverna förutsägbarhet i deras vardag samt att eleverna kan lita på att alla vuxna i skolan agerar vid olika former av kränkningar. Arbetet mot kränkande behandling är grundläggande i skolors arbete för trygghet.

Av 6 kap. 6 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivs ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever.

Enligt 6 kap. 7 § skollagen ska huvudmannen se till att det genomförs åtgärder för att förebygga och förhindra att barn och elever utsätts för kränkande behandling.

Planen mot kränkande behandling

Av 6 kap. 8 § skollagen framgår vidare att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Vidare framgår det av 2 § förordningen (2006:1083) om barns och elevers deltagande att skolans plan mot kränkande behandling ska följas upp och ses över under medverkan av eleverna vid den verksamhet som planen gäller för.

Utformningen och omfattningen av elevernas deltagande ska anpassas efter deras ålder och mognad.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom dessa områden. Ärendet ska därför avslutas i dessa delar.

Arbete för att skapa studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i skolans arbete med ordningsregler. Skolinspektionens utredning visade att elever inte hade varit delaktiga i att ta fram, följa upp eller omarbета några ordningsregler under aktuellt läsår.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår att skolan tagit fram nya ordningsregler. Dessa kommer att tydliggöras under uppstarten augusti 2023. Skolan har även sedan vårterminen 2021 ett lärmiljöråd för elever, som leds av en av skolans förstelärare. Arbetet handlar om att eleverna ska få möjlighet att påverka sin studiemiljö.

Uppföljningsbesök

Av samtliga intervjuer med elever och personal framkommer att eleverna känner till skolans nya ordningsregler och att eleverna har fått vara med och ta fram dessa.

Skolinspektionen har i samband med uppföljningen även utrett om det vid skolan bedrivs ett förebyggande arbete för att skapa studiero. Av denna utredning framgår bland annat följande.

Lektionsobservationer på låg- och mellanstadiet visar att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Vid vissa lektionsobservationer på högstadiet förekommer att elever pratar med varandra om annat än skolarbete, ropar högt och tilltalar varandra på ett sätt som kan uppfattas som kränkande, går eller springer runt i eller ut och in ur klassrummet och leker med inredning under lärares genomgångar och övriga delar av lektionen.

I intervju med eleverna på låg- och mellanstadiet uppger de flesta eleverna att de kan koncentrera sig på lektionerna, med undantag från enstaka ämnen för eleverna i årskurs 6. Lågstadieeleverna uppger vidare att de pratar om hur klassen ska ha arbetsro på lektionerna samt att de känner till att de har regler som gäller i klassrummen som de fått vara med att ta fram. Eleverna på mellanstadiet uppger att lärarna säger till de elever som stör på lektionerna och att de ibland ringer hem till elevernas vårdnadshavare. De uppger också att det blivit bättre studiero än vad det var vid Skolinspektionens förra besök. Eleverna på högstadiet uppger att de

inte har studiero på lektionerna i flera ämnen för specifika undervisande lärare. Elever från årskurs 7, 8 och 9 uppger samma ämnen och lärare där de upplever att studieron är sämre.

Lärare, representanter för elevhälsan och rektorn uppger i intervju att studieron bland annat följs upp på arbetslagsmötena, där representanter för elevhälsan deltar, men även på elevhälsoteammöten där skolledningen sitter med. En kartläggning av elevernas studiero genomfördes också i den elevenkät som eleverna i årskurs 5 och 8 svarade på under föregående läsår. De uppger att riktade insatser satts in där det visat sig att studieron inte är god för eleverna. Insatserna har riktats mot specifika klasser, framförallt på högstadiet, och till specifika undervisande lärare. Insatser genomförs även på ett generellt plan genom att belysa studieron och situationer kopplade till den på arbetslagsmöten. Av intervjuer med lärare, representanter för elevhälsan, biträdande rektorer och rektorn framkommer att insatser planeras och genomförs i majoriteten av de klasser och för de ämnen och undervisande lärare på högstadiet som Skolinspektionen observerat och som redovisas ovan.

Rättslig reglering

Av 5 kap. 3 § skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero.

Av 5 kap. 5 § skollagen framgår att det ska finnas ordningsregler för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsreglerna.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Frånvarorapportering

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i arbetet med frånvarorapportering på Anneroskolan. Skolinspektionens utredning visade att elevers vårdnadshavare inte alltid informeras samma dag vid ogiltig frånvaro. Utredningen visade att vikarier inte kom åt skolans frånvarosystem och att den frånvaro som förekom på de lektioner där vikarier undervisade inte alltid rapporterades till vårdnadshavare samma dag.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. En ny rutin har utarbetats med förtydligande riktlinjer för ansvarsfördelning. Samtliga lärare rapporterar sina schemalagda lektioner i direkt anslutning till lektionen. Om en vikarie saknar behörighet att registrera frånvaro lämnas det över till administratör för registrering.

Uppföljningsbesök

Av intervjuer med elever och lärare framkommer att lärare och vikarier kontrollerar närvaro på lektionerna, att elever får frånvaro om de inte närvarar och att vårdnadshavare informeras samma dag om elever har ogiltig frånvaro.

Rättslig reglering

Av 7 kap. 17 § fjärde stycket skollagen framgår att om en elev i bland annat förskoleklassen och grundskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas i denna del.

Tillgång till datorer

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Skolinspektionen bedömde i beslut den 20 mars 2023 att det fanns brister i tillgången till ändamålsenlig utrustning på Anneroskolan. Skolinspektionens utredning visade att undervisningen för eleverna i årskurs 4-9 förutsätter att eleverna har tillgång till datorer eller liknande digitala verktyg, dels då skolans läromedel i huvudsak är digitala, dels då eleverna gör arbetsuppgifter digitalt. Trots det visade Skolinspektionens utredning att flertalet elever inte hade tillgång till

fungerande datorer och därmed inte kan få tillgång till de digitala läromedlen och inte heller utföra alla de arbetsuppgifter som undervisningen omfattar. Intervjuer med lärare visade även att eleverna i årskurs 1-3 saknade tillgång till de datorer eller andra digitala verktyg som krävs för att undervisningen i ämnet svenska ska omfatta de delar av det centrala innehållet i ämnet som handlar om att elever ska skriva på dator och använda digitala hjälpmedel.

Huvudmannen har den 31 augusti 2023 inkommit med en redovisning av vidtagna åtgärder med anledning av de brister som konstaterades i Skolinspektionens beslut. Av denna redovisning framgår bland annat följande. Skolan har anställt en förstelärare med särskilt uppdrag att arbeta med skolans digitala verktyg och säkerställa att det finns ett system för att eleverna alltid har de digitala verktyg de behöver sin undervisning. Försteläraren har informerat skolans samtliga lärare om hur detta fungerar. Utöver detta har hen utbildat personal i skolans digitala läromedel. Alla skolans digitala enheter har inventerats för att både se till att antalet verktyg stämmer och att de fungerar som de ska. Skolan har 250 Chromebooks och 140 iPads fördelade till eleverna att använda på olika sätt i undervisningen. En del årskurser får också ta hem sina digitala verktyg. Eleverna har själva tillgång till stöd från försteläraren i form av en "it-verkstad" där de kan komma med sina verktyg, om de inte fungerar. Försteläraren gör en bedömning av verktyget och meddelar rektor vid behov av inköp av nya. I dagsläget finns det 30 stycken nya Chromebooks på skolan som kan delas ut vid behov. Eleverna på högstadiet har under läsåren 2022/23 och 2023/24 fått datorväskor för att underlätta för eleverna att ta hand om sina Chromebooks.

Uppföljningsbesök

Av intervjuer med elever och lärare på lågstadiet framkommer att eleverna har tillgång till de digitala verktyg som krävs för att undervisningen i ämnet svenska ska omfatta de delar av det centrala innehållet i ämnet som handlar om att elever ska skriva på dator och använda digitala hjälpmedel. Av intervjuer med elever och lärare på mellan- och högstadiet framgår att alla elever har tillgång till de digitala verktyg som de behöver i undervisningen, men det framgår även att vissa elever saknar egna laddsladdar. Av intervjuer med lärare, biträdande rektorer och rektorn framgår dock att det finns laddsladdar att tillgå i lektionssalarna på skolan samt att nya laddsladdar är beställda.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 35 § skollagen framgår att för utbildningen ska de lokaler och den utrustning finnas som behövs för att syftet med utbildningen ska kunna uppfyllas.

Av Lgr 22, 2.8 Rektorns ansvar, framgår att rektorn inom givna ramar har ett särskilt ansvar för att skolans arbetsmiljö utformas så att alla elever, för att själva kunna söka och utveckla kunskaper, får tillgång till och förutsättningar att använda läromedel av god kvalitet samt andra lärverktyg för en tidsenlig utbildning, bland annat digitala verktyg.

Skolinspektionens bedömning

Av ovan redovisade omständigheter framkommer inte annat än att verksamheten nu uppfyller författningarnas krav inom detta område. Ärendet ska därför avslutas även i denna del.

X Sofie Lindén

Regionchef

Beslutsfattare

Signerat av: Sofie Lindén

X Eleonore Lindén

Föredragande

Signerat av: Eleonore Linden

I ärendets slutliga handläggning har även utredare Viveka Berglund, enhetschef Ildikó Lundqvist, regionjurist Maria Nyman samt biträdande regionchef Björn Persson medverkat.